

litického úřadu o otázce příslušnosti. Tu pak stanoví zákon, že i když bylo rozhodnuto v její prospěch, má vůči zaměstnavateli nárok na pojistné teprve od počátku toho příspěvkového období, ve kterém bylo vydáno pravoplatné rozhodnutí. Jde tedy ochrana, kterou zákon onomu zaměstnavateli zamýšlel poskytnouti, tak daleko, že třeba jest pravoplatným výrokem definitivně rozhodnuto, že zaměstnanci byli pojištěni u pojišťovny nepřislušné, přece jen nemá příslušná pojišťovna proti zaměstnavateli nárok na pojistné za celou dobu pojistného poměru, nýbrž jen pro futuro pro dobu po pravoplatném rozhodnutí. Takto zákonodárcem intendovaná ochrana onoho zaměstnavatele proti povinnosti dvojího placení pojistného za touž dobu pozbyla by však jakéhokoli praktického významu, kdyby se nahoře citované ustanovení § 160 a) vykládalo v ten smysl, že pojišťovně, u níž zaměstnanec nebyl přihlášen a jež se pokládá za příslušnou, přísluší jen právo vyvolati onen proces o příslušnost, nikoli též povinnost, a že proto pomíjejíc ono své právo, domoci se touto cestou, aby pojištění bylo u ní skutečně, mohla by pojišťovna ta nastupovati proti zaměstnavateli platebními příkazy s důsledkem, že by se ke stížnosti zaměstnavatelově řešila v opravném řízení sice také otázka příslušnosti, ovšem jen jako otázka předchozí, nikoli však s takovým účinkem, aby byl zaměstnavatel uchráněn proti povinnosti platiti pojistné také této pojišťovně za dobu, než o jeho opravném prostředku bude pravoplatně rozhodnuto.

Z toho jde, že ustanovení cit. § 160 a) nelze vykládati jiným způsobem, než tak, že při zaměstnancích, přihlášených již u některé pojišťovny, může se jiná pojišťovna, jež se pokládá za příslušnou, domoci skutečného pojištění a práva na pojistné jen tenkrát, provedla-li s úspěchem onen zvláštní proces o příslušnost u politických úřadů, a to co do pojistného jen pro dobu, jež následuje po pravoplatném rozhodnutí, jež vyznělo v její prospěch.

Správnost tohoto výkladu, čerpaného z obsahu onoho § 160 a) ve spojení se zřejmou intencí, již toto ustanovení sledovalo, jest potvrzena podrobnější úpravou, jaké se dostalo onomu ustanovení pozdějším předpisem § 30 a) vl. nař. č. 146/1934 Sb.

Podle toho jest skutečnost, že zaměstnanec, podléhající pojištění, jest přihlášen u některé byť nepřislušné pojišťovny, překážkou, bránící jiné, třeba příslušné pojišťovně, předepisovati zaměstnavateli pojistné za onoho zaměstnance, dokud ve zvláštním procesu podle § 160 a) zák. č. 221/1924 Sb. nebyla její příslušnost pravoplatně určena.

Žal. úřad vycházel naproti tomu z názoru, že přihlášení u nepřislušné pojišťovny jest pro právo příslušné pojišťovny předepisovati pojistné bez jakéhokoli významu, vycházel tedy z názoru mylného.

Č. 11.805.

V o d n í p r á v o : I. * Existenci starého vodního práva podle § 102 čes. vod. zák. lze prokázati všelikými průvodními prostředky k tomu způsobilými. — II. * Při důkazu existence starého stavu podle § 102 čes.

vod. zák. nevyžaduje se zvláštní technické kvality zařízení (díla), jež k výkonu vodního práva slouží.

(Nález ze dne 20. března 1935 č. 13.429/35.)

V ě c: Dr. Bohuslav a Vladimíra R. v M. (adv. Dr. Vratislav Hořica z Chotěboře) proti zemskému úřadu v Praze o náhradu škody za příčinou povolení k zřízení vodovodu.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Výměrem z 8. února 1930 vydal okr. úřad v Chotěboři městské obci Č. vodoprávní povolení k získání vody z pramenů v okolí obce M. v politickém okrese ch.-ském a k postavení přívodního řádu vodovodního od pramenů až do města Č.

Dnešní st-lé, majitelé velkostatku M., uplatnili v tomto řízení nárok na náhradu za odnětí vody potřebné k povodňování luk č. kat. ... v M. O nároku tomto vykonala pak I. stolice podle § 84 čes. vod. zák. zvláštní místní šetření a rozhodla o něm výměrem z 30. června 1931 č. 18.743 v ten smysl, že existence práva st-lů povodňovati louku č. kat. ... v M. vodou z pramene v M., ze studánky K. a Z. se jako starý stav ve smyslu § 102 čes. vod. zák. uznává a že pro vyměření náhrady škody, určené částkou Kč 79.200 jednou pro vždy, přicházejí v úvahu jen úseky v rozloze 36 měřic.

K odvolání z tohoto výměru podanému jak nynějšími st-li, tak i spoluzalovanou stranou rozhodl žal. úřad 9. září 1932, nehledě k dalším otázkám, jež pro tento spor nemají významu, v ten smysl, že odvolání dnešních st-lů se zamítá, kdežto k odvolání města Č., jež existenci vodního práva, v první stolici st-lům přiznaného, popíralo, se vyhovuje a to v podstatě z toho důvodu, že zástupci velkostatku neprokázali sporné vodní právo listinami a že nemohli poukázati na trvalá zařízení zavlažovací z doby před platností vod. zák., jako jsou na příklad: stavidla, náhony, odpady soustavně založené a udržované, nebo zařízení drenáže při takovém zavodnění v daných poměrech nutné. Zjištěné stružky pomíjející povahy nejsou průkazem pro trvání práva k zavlažování.

Stížnost obrací se především proti stanovisku žal. úřadu, že »obyčejné stružky pomíjející povahy nejsou průkazem pro trvání práva k zavlažování«, a namítá, že jde o užívání vody prostředčně, pomocí vodního díla, totiž celé spletené sítě kanálů a kanálků (ve spisech stružky nazývaných), zřejmě uměle zřízených, které v případě potřeby, vodou z pramenů naplněny, zavlažují podle samotného úředního šetření louky značné rozlohy. Z toho je patrné, že jde o rozsáhlé dílo zavodňovací. Proti názoru žal. úřadu, že stavidla, náhony, odpady, drenáže atd. jsou pro zavodňovací zařízení podstatnými, stížnost poukazuje k tomu, že sebe jednodušší zařízení zavodňovací vyžaduje úředního povolení, jakmile způsobují se jím účinky v § 17 vod. zák. vytčené. Stavidel bylo by zapotřebí k zavodňování ploch svaživých s velkým přítokem vodním, kdežto při zavlažování poloh rovných s nepatrným spádem vody hodí se a stačí síť »stružek«, jaká byla na louce č. kat. ... zjištěna, a kterou sluší považovati za zařízení ve smyslu ustanovení § 17 vod. zák.

Stížnost uplatňuje tedy námitku právní, že zjištěné zavlažovací zařízení je starým stavem ve smyslu § 102 vod. zák.

Nss uvažoval o stížnosti následovně:

Žal. úřad zrušil rozhodnutí I. stolice, jímž byla uznána existence vodního práva st-lů zavodňovati louku č. kat. . . . v M. z pramenů v M. a ze studánek K. a Z., a jímž přiznána byla st-lům náhrada škody za odnětí možnosti tohoto práva používati následkem zřízení vodovodu města Č. Svůj zrušovací výrok odůvodnil žal. úřad v podstatě v ten smysl, že st-lé neprokázali existenci zmíněného práva vodního, ježto není tu trvalých zařízení (jako stavidel, náhonů, drenáží), vykonávání práva toho sloužících, z doby před platností nynějšího zák. o právu vodním.

Žal. úřad nevycházel tedy z právního názoru, že vodní právo zmíněného obsahu nemohlo v době před účinností platného zák. o vodním právu vůbec vzniknouti a ani spolužalovaná strana zásadní možnost takového vodního práva z této doby nepopírá. Důvod, ze kterého existence sporného vodního práva byla nař. rozhodnutím popřena, je prostě ten, že technické zařízení, z jehož existence bylo by lze souditi na existenci vodního práva st-li reklamovaného, nemá povahy zařízení »trvalého«. Vychází tedy žal. úřad zřejmě z právního názoru, že §em 102 zák. vod. byla zachována v platnosti jen ta vodní práva, jejichž existence, nedá-li se doložiti koncesní listinou, prokázati se dá trvalými zařízeními výkonu práva sloužícími. Než v zákoně nelze nalézt pro tento názor opory.

Podle § 102 vod. zák. zachovávají se v platnosti užívací práva vodní nebo jiná na vody se vztahující práva soukromníků, jež byla získána podle dřívějších zákonů. Je-li existence starého práva užívacího podle § 102 vod. zák. zachovaného sporna, musí ovšem býti dokázána, ale zákon nevylučuje žádných prostředků průvodních, jež jsou vůbec způsobilé existenci starého práva dokázati. Podle konstantní judikatury nss-u zakládá t. zv. »starý stav«, to jest existence vodního díla (užívacího zařízení) z doby před účinností zák. o právu vodním, právní domněnku, že práva vodního, k jehož výkonu vodní dílo slouží, bylo zákonným způsobem nabyto (Budw. A 6101, 8668 a j., Boh. A 2801/23, 9273/31, 10.167/32).

Pokud není protidůkazu, stačí tedy k důkazu starého vodního práva důkaz existence býv. starého stavu, to jest důkaz existence užívacího zařízení z doby před účinností zák. o vodním právu. Z ničeho však nelze dovoditi, že by toto užívací zařízení musilo míti určitou technickou povahu. Může tedy v zásadě i existence umělých stružek, jež se datují z doby před účinností platného zák. vod. a slouží k výkonu vodního práva na odběr vody k zavlažování louky, založiti právní domněnku ve prospěch existence vodního práva pocházejícího z doby před zák. o vodním právu.

Žal. úřad vycházel však ve svém rozhodnutí z právního názoru opačného, který se nedá se zákonem srovnati. Bylo proto nař. rozhodnutí uznati nezákonným.

Měl-li snad žal. úřad, přihlížeje k pomíjející povaze stružek, pochybnost o tom, zdali zavodňovací zařízení, jehož existence byla nesporně zjištěna, pochází z doby před účinností zák. o právu vodním, a měl-li snad za to, že následkem toho není dokázána existence »starého stavu«,

způsobilého založení právní domněnku o existenci starého práva, pak nevyjádřil toto své stanovisko v nař. rozhodnutí tak zřetelně, aby st-lé mohli je poznati a proti němu se brániti, takže nss nemá podnětu, aby se jím zabýval.

V nař. rozhodnutí se ovšem ještě uvádí, a také v odvodním spisu spolužalované strany se zdůrazňuje, že prameny, o jichž svedení do Č. jde, leží mimo pozemek st-lů a že nejsou tedy soukromou vodou na pozemku zužitkovatelnou. Než tato okolnost nemá pro otázku, o niž zde běží, t. j. pro existenci starého stavu ve smyslu § 102 vod. zák., právního významu, neboť soukromou povahou vody, na pozemku vlastnickově podle §§ 4 a 10 zák. vod. zužitkovatelné, není existence vodního práva, jež st-lé ze »starého stavu« pro sebe vyvozují, podmíněna. Pak je ovšem také bezvýznamno, že stížnost v tomto směru žádného stížního bodu neformuluje.

Po úvahách svrchu podaných bylo nař. rozhodnutí, jež je stížností bráno v odpor co do výroku o oprávnění st-lů k zavodňování louky č. kat. ... v M. a o náhradě škody, zrušiti podle § 7 zák. o ss, aniž se nss musil zabývatí dalšími námitkami stížnosti, uplatňujícími vady řízení.

Č. 11.806.

Vodní právo: I. * Požadavek, aby úřad, odkazuje v konsensním řízení vodoprávním námitku rázu soukromoprávního na pořad práva, udělil požadovaný konsens s podmínkou, že námitka ta bude pravoplatně soudem zamítnuta, nemá opory v zákoně (§ 88 čes. vod. zák.). — II. Odmitnutí pokusu o smír ve smyslu §§ 84 a 88 vod. zák. není vadou podstatnou.

(Nález ze dne 20. března 1935 č. 13.548/35.)

Prejudikatura: ad II. Boh. A 2801/23.

Věc: Otakar V. v Č. (adv. Dr. Jiří Chvojka z Prahy) proti ministerstvu zemědělství o vodoprávní povolení.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Při komis. šetření, konaném o žádosti dnešní zúčastněné strany A. Š., aby tomuto bylo uděleno vodoprávní povolení těžiti písek a šterk z řeky Sázavy, při kterém bylo zjištěno, že nejde o obecné užívání vody podle § 15 vod. zák., nýbrž o zvláštní podnik, jež dlužno posuzovati podle § 17 tohoto zák., předložil st-l výpis z vložky č. ... pozemkové knihy pro katastrální území obce L. a neověřený opis výpisu z vodní knihy tohoto znění: »Podle smlouvy z 5. března 1641 v H. uzavřené a podle vyšetřovacího protokolu v Č., dne 24. října 1879 k cíli založení nové pozemkové knihy pro kat. obec L. ve smyslu zák. z 5. prosince 1874 sepsaného, jest spojeno s touto mlýnskou usedlostí právo lovení ryb, nadržování vody a vybírání šterku ze řeky Sázavy, a sice v parcele ... od vrby čili od místa, kde l.-ský potůček do řeky Sázavy vtéká, k jihozápadní straně po vodě dolů, až kde parcela ona končí, pak hned ve vedlejší parcele po vodě dolů k západní straně až k místu, kde